

Broj/Број: 1/4-50- 1-66-36/05
Sarajevo/Сарајево, 26.07.2005. godine

ZAPISNIK

36. sjednice Komisije za financije i proračun Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 26. srpnja 2005. godine, u vremenu od 11 do 14 sati

Sjednici su nazočili članovi Komisije: Ljiljana Milićević, Beriz Belkić, Fatima Leho, Dušanka Majkić i Marija Perkanović.

Odsutnost sa sjednice opravdali su: Zlatko Lagumdžija, Abdulah Nakaš, Ruža Sopta i Hazim Felić.

Sjednici su nazočili i gosti: Ljerka Marić (Ministarstvo financija i trezora BiH), Zlatko Hurtić i Fahrudin Memić (Jedinica za ekonomsko istraživanje pri Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH), Milenko Šego, Samir Mušović i Dragan Kulina (Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH), Adnan Bešić (Istraživački centar PSBiH), Dragica Hinić (tajnica Komisije) i Albina Ibrahimagić (pripravnica-volonterka).

Sjednicom je predsjedala Ljiljana Milićević.

Za raspravu na sjednici predložen je sljedeći:

DNEVNI RED

1. Verifikacija zapisnika 34. i 35. sjednice Komisije;
2. Razmatranje Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2004. godinu (Predsjedništvo BiH);
3. Razmatranje Prijedloga mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih živežnih namirnica usljed uvođenja PDV-a (Ured predsjedatelja Vijeća ministara BiH);
4. Tekuća pitanja.

Ljiljana Milićević nazočne je informirala o predstavnicima Ureda za reviziju finansijskog poslovanja insitucija BiH koji su do ove sjednice trebali dostaviti revizorska izvješća za 2004. godinu. Budući da je uoči održavanja sjednice Ured dostavio 32 izvješća, uz naznaku da će i ostala izvješća biti finalizirana tijekom tjedna, predložila je da se članovi Komisije u okviru točke 4. uopćeno informiraju o radu Ureda po navedenim izvješćima i potom dogovore o metodologiji rada.

Dnevni red je, zajedno s prijedlogom gospođe Milićević, potom jednoglasno usvojen.

Ad. - 1. Verificiranje zapisnika 34. i 35. sjednice Komisije

Zapisnike 34. i 35. sjednice članovi Komisije su jednoglasno verificirali.

Ad. - 2. Razmatranje Izvješća o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2004. godinu (Predsjedništvo BiH)

Ljerka Marić članove je Komisije ukratko informirala o temeljnim pitanjima koje obrađuje Izvješće o izvršenju Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2004. godinu. Istaknula je kako su nastojali ispoštovati zakonski rok za izradbu Izvješća, koji je inače istovjetno obrađen kao i Proračun. Izvješće ima dvije temeljne cjeline, koje obrađuju izvršenje Proračuna i servisiranje vanjskoga duga. Potom je obrazložila pojedine pozicije u Izvješću, naglasivši da je iskazano veće ostvarenje koje se odnosi na novouspostavljene institucije. Posebice je istaknula kako je izvršenje u cijelosti provedeno sukladno planu i zacrtanim politikama. Kao posebno pitanje navela je kapitalna ulaganja, i to prije svega ulaganje u obnovu susjedne zgrade Vijeća ministara, što je prijeko potrebno za rješavanje velikog problema u svezi s nedostajućim smještajem za pojedine institucije. Glede servisiranja vanjskoga duga je istaknula značajnim podatak o padu dolara, koji je doveo do toga da su u Bosni i Hercegovini ostala znatna sredstva. O servisiranju vanjskoga duga bit će sačinjena posebna informacija.

Beriz Belkić istaknuo je značaj ovoga dokumenta i naglasio kako je učinjen evidentan napredak u metodologiji i načinu izvješćivanja. Mišljenja je, pak, da Izvješće uvelike kasni, iako je u proceduru dostavljen u skladu s utvrđenim rokovima, jer on treba poslužiti kao osnova za projekciju sljedećega proračuna. U samome Izvješću ima stavki koje su loše procijenjene. Također, bilo bi potrebno uskladiti dostavu i razmatranje ovoga Izvješća s izvješćima o financijskom poslovanju, jer bi se tek tada moglo usporediti i ocijeniti kako su poslovali proračunski korisnici. Na kraju je naglasio da će Izvješće podržati.

Dušanka Majkić istaknula je dobru metodologiju izradbe Izvješća, ali je poput prethodnog izlagatelja istaknula boljim rješenjem da se ova izvješća u proceduru dostavljaju do 30. travnja svake godine, zbog izradbe proračuna za iduću godinu. Potom se osvrnula na pojedine stavke u tabelarnim prikazima. Tako je, primjerice, naglasila da stavku - Tekući izdaci - čini 76% izdvajanja za plaće i naknade zaposlenim, što čini javnu potrošnju velikom i Proračun nerazvojnim. Brojne institucije nisu ispunile planirani proračun, a o razlozima neispunjenja u Izvješću nema objašnjenja, što je prijeko potrebno za dobivanje cjelovite slike o poslovanju institucija. Na kraju je istaknula da, na sugestiju Administrativne komisije, u tabeli koja se odnosi na Parlamentarnu skupštinu BiH, točku 4.1., treba korigirati i postojeći tekst zamijeniti tekstem: «Klubovi zastupnika i izaslanika naroda». Ovu je primjedbu tehničke naravi prihvatila ministrica Marić, te će biti ugrađena u ovom i svim sljedećim izvješćima.

Fatima Leho glede je Izvješća izrazila zadovoljstvo, budući su svake godine izvješća kvalitetnija, otvorenija i bolja. Zadovoljna je i uštedama koje je BiH ostvarila po osnovi pada dolara, kao i uštedama pojedinih institucija.

Ljiljana Milićević u potpunosti je suglasna s prethodnim diskutantima o tomu da je načinjen evidentan napredak u izradbi Izvješća. Potom je, također, potencirala nedostatak poslovnoga prostora, na što je Komisija ranije u više navrata ukazivala. Stoga bi trebalo sugerirati Vijeću ministara BiH intenzivnije djelovanje na obnovi susjedne zgrade.

Nakon okončanja rasprave, članovi su Komisije jednoglasno usvojili Izvješće i uputili ga u daljnju parlamentarnu proceduru.

Ad.- 3. Razmatranje Prijedloga mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih živežnih namirnica usljed uvođenja PDV-a (Ured predsjedatelja Vijeća ministara BiH)

Na početku razmatranja ove točke, članovi su se Komisije usuglasili o tomu da predstavnici Jedinice za ekonomsko planiranje i provedbu srednjoročne razvojne strategije, pri Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH, i ministrica Marić putem videoprezentacije Komisiju

informiraju o Prijedlogu mjera za ublažavanje posljedica povećanja osnovnih živežnih namirnica usljed uvođenja PDV-a.

Obrazlažući navedeni Prijedlog mjera, **Ljerka Marić** istaknula je da će primjena jedne stope PDV-a objektivno dovesti do ugrožavanja određene kategorije pučanstva. Potom je navela da država u području izradbe socijalnih programa nema mjerodavnosti, budući su entiteti isključivo mjerodavni za rješavanje ovoga pitanja. Stoga država može isključivo koordinirati ove aktivnosti, sugerirati i predlagati, ali ne može odlučivati. Pri tome su i entiteti drukčije regulirali područje socijalne skrbi, tako da je lakše provoditi program socijalne skrbi u Republici Srpskoj, gdje je to pitanje u mjerodavnosti entiteta i općina, nego u Federaciji BiH - gdje je mjerodavnost raspodjeljena na općine, kantone i entitet. Kako bi država ipak pružila pomoć u ovome području, učinjeni su određeni pomaci. Tako je, primjerice, osnovana Jedinica za makroekonomsko planiranje, dio zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje BiH bavi se ovim pitanjem, ostvarena je neposredna veza s entitetima u dijelu neizravnih poreza i sl. Iz MMF-a također su svjesni ovih poteškoća, za što su izrazili razumjevanje. Ovo je samo jedan dio učinjenih aktivnosti na kojima se dalje mora stalno raditi i ukazivati na predstojeće opasnosti usljed primjene PDV-a iduće godine. Potom je detaljnije obrazložila podatke iz videoprezentacije, posebice naglasivši da je po osnovi PDV-a planirano 154 milijuna KM novih prihoda, a za potrebe rješavanja socijalnih pitanja izdvaja se 50 milijuna KM. Na koncu je naglasila nužnost preustroja sustava socijalne skrbi u cjeloj zemlji.

Zlatko Hurtić je za najbolje ustrojenu instituciju u području socijalne skrbi naveo Fond dječije zaštite RS-a. Potom je posebno, kao predstojeći problem uvođenja PDV-a, istaknuo pitanje povećanja cijena, na koji se ne može posebno utjecati, ali ga treba stalno medijski potencirati.

Dušanka Majkić mišljenja je kako je ovaj materijal trebao imati drukčiji naziv, u smislu preporuka, jer prijedlog zbog postojećih entitetskih mjerodavnosti nije odgovarajući naziv. Također, smatra da osim PDV-a, kao jednoga oblika zaštite, treba uvesti fiskalne registar kase. S njezinim se mišljenjem suglasila i Ljerka Marić, koja je informirala nazočne da će tijekom idućega razdoblja biti uvedene registar kase, te da bi preporuke zbilja bile bolji naziv za ovaj materijal. Gospođu Majkić potom je zanimalo što je uistinu učinjeno da u BiH ne dođe do povećanja stope siromaštva, te koliki je novčani minimum za preživljavanje pojedinca i obitelji, jer se taj podatak ne može naći u dostavljenom materijalu.

Zlatko Hurtić je u odgovoru na postavljena pitanja istaknuo: do sada je poduzeto više aktivnosti. Provedene su ankete u kućanstvima, obavljena je analiza potrošnje građana u BiH, sačinjeno je preliminarno izvješće o siromaštvu, sa Svjetskom bankom dogovoreno je dio kredita iskoristiti za socijalne potrebe pučanstva proizašle usljed primjene PDV-a u visini od 50 milijuna KM itd. Iduće razdoblje predviđa aktivnost entitetskih vlada koje će navedena sredstva uključiti u svoje socijalne programe, pri čemu je to u RS-u već učinjeno. U okviru ovih aktivnosti potrebno je sačiniti popis umirovljenika čije su mirovine do 200 KM, potrebno je izmijeniti zakonsku regulativu u entitetima, te učiniti niz drugih planiranih koraka. Potrebno je istaknuti da je u cjelokupnom procesu značajan doprinos dala Parlamentarna skupština BiH, čija je pomoć potrebna i u idućem razdoblju.

Ljiljana Milićević naglasila je da o svim problemima, o kojima je riječ na ovoj sjednici, Komisija je ukazivala prilikom usvajanja Zakona o PDV-u. S obzirom da ipak trebamo prihvatiti situaciju kakva jeste, potrebno je učiniti sve na maksimalnom sakupljanju PDV-a, osobito u prvoj godini primjene, kako bi se pomoglo socijalno najugroženijim kategorijama pučanstva. Upitno je tko je siromašan u BiH, pojedinac ili obitelj, uz navođenje primjera umirovljenika koji živi s drugim članom obitelji, potrebno je izvršiti pritisak i na Upravu za neizravno oporezivanje BiH da sredstva prikupljena putem PDV-a što prije vraća onima kojima ih treba vratiti. Na koncu je istaknula dobrom činjenicu što postoji ovaj dokument, koji je predložen i Koordinacijskom odboru za ekonomski razvoj i EU integracije, u čijem se sastavu nalaze i predstavnici entiteta, te da je ovim putem izvršen pritisak na entitetska tijela da što prije izrade prijeko potrebne programe socijalne skrbi. Stoga je predložila predmetni dokument uputiti u daljnju proceduru, s preporukom entitetskim vladama da im posluži kao polazna osnova za daljnji rad.

Fatima Leho naglasila je da je Komisija prilikom usvjanja Zakona o PDV-u iznijela svu ovde prezentiranu argumentaciju o mogućim problemima prilikom primjene jedinstvene stope PDV-a. Tada je trebao biti dostavljen dokument o kojemu je na ovoj sjednici govoreno. Tom su prilikom članovi Komisije informirani o gotovim socijalnim programima, koji, pak, do danas nisu sačinjeni. Također, različite su situacije u pogledu socijalnih davanja u entitetima, kao i zakonske regulative i sl. Ovi bi socijalni programi trebali biti jednaki za sve građane BiH. Iskazala je zabrinutost zbog situacije koja će nastati sljedeće godine prilikom primjene Zakona o PDV-u.

Beriz Belkić dao je podršku osobama koje su sačinile predmetni dokument i naglasio potrebu za razvojem ovakvih jedinica u Vijeću ministara BiH. Istaknuo je objektivnim problem koji se odnosi na postojanje državnoga Zakona o PDV-u, s jedne strane, i na nemjerodavnost države u području socijalne politike, s druge strane. Stoga, državna tijela mogu isključivo entitetskim tijelima preporučivati određene mjere i aktivnosti. Problem je i činjenica da bi trebalo jednako socijalno skrbiti o svim građanima u BiH, što je trenutačno nemoguće iz naprijed navedenih razloga.

Ljerka Marić potom je naglasila kako je u potpunosti pod kontrolom fiskalna situacija u BiH, a kao posljednja aktivnost, u tom smislu, je uspostava Fiskalnoga vijeća na razini BiH. Potrebna je što bolja koordinacija prihoda za pojedine potrebe preko Fiskalnog vijeća, kao i njegova što tješnja vezanost uz entitetske vlade.

Dušanka Majkić, u smislu diskusije prethodnika koja ide u pravcu usvajanja izmjena Zakona o sustavu socijalne skrbi u RS-u - kojim bi se mjerodavnost općina prenijela na razinu entiteta, dok je u FBiH situacija još drastičnija, mišljenja je kako to nije dobar proces, jer se svugdje u svijetu ide na decentralizaciju ovoga procesa, a ne obratno.

Ljiljana Milićević ponovno je istaknula činjenicu da su u području izradbe socijalnih programa mjerodavni entiteti, te da je Jedinica za ekonomsko planiranje pri Uredu predsjedatelja Vijeća ministara BiH obavila posao koji je u ovome trenutku objektivno moguć. Stoga je predložila da Komisija Prijedlog mjera primi k znanju. Također je predložila Domu uputiti **zaključak**, prema kojemu bi Prijedlog mjera poslužio kao polazna osnova entitetima za izradbu njihovih socijalnih programa.

Nakon okončanja rasprave, članovi su Komisije, s četiri glasa «za» i jednim «protiv», prihvatili zaključak koji je predložila gđa Milićević, te primili k znanju Prijedlog mjera.

Ad.-4. Tekuća pitanja:

- Izvješća o reviziji financijskog poslovanja institucija BiH u 2004. godini

Ljiljana Milićević informirala je članove Komisije da je Ured za reviziju, uoči početka ove sjednice, dostavio revizorska izvješća za 2004. godinu za najveći broj proračunskih korisnika, te da će tijekom ovoga tjedna najvjerojatnije dostaviti i ostala izvješća, čija je izradba pri kraju. Kako dostavljena izvješća nisu mogla biti distribuirana članovima Komisije do ove sjednice, o izvješćima bi se trebali uopćeno informirati, te dogovoriti o metodologiji rada. Potom je dala riječ glavnome revizoru.

Milenko Šego naveo je: od 38 izvješća - u proceduru je dostavljeno 32, a izradba je preostalih revizorskih izvješća pri kraju. Od dostavljenih izvješća, njih je osam pozitivno ocijenjeno, dok su 24 izvješća primljena s rezervom. Niti jedno izvješće nije ocijenjeno negativno. Ured za reviziju će, sukladno propisima, 29. srpnja održati tiskovnu konferenciju.

Samir Mušović istaknuo je da će se u proceduri naći ukupno 40 izvješća, od čega 38 izvješća proračunskih korisnika i dva osvrta na posebne projekte. Ubrzo će biti dostavljeno šest izvješća, tako da će u parlamentarnoj proceduri ovih dana biti sva izvješća. Analizirajući poslovanje proračunskih korisnika u 2004. godini, naglasio je da je prošlogodišnja kampanja polučila rezultate, jer je većina korisnika ispravila pogreške koje su ranije učinjene. Stoga među predmetnim izvješćima nije bilo negativno ocijenjenih. Posebno je istaknuo potrebu da Parlament obrati pozornost na

Izvješće Ministarstva financija i trezora BiH, gdje je nakon početnih rezultata došlo do stagnacije. Ovo Ministarstvo, što je vrlo značajno spomenuti, ima 40% manje zaposlenih od utvrđenih potreba, pa se mora žurno djelovati na rješavanju ovoga pitanja. Na kraju je izdvojio mišljenje u Izvješću o Predsjedništvu BiH, i to isključivo iz razloga što je kod njega ostala sumnja u svezi s pojedinim aktivnostima ove institucije.

Dragan Kulina zahvalio se na suradnji članovima Komisije, s obzirom na prestanak rada u Uredu za reviziju. Potom je općenito predmetna izvješća ocijenio preglednijim i otvorenijim. Članovima je Komisije skrenuo pozornost na posebne programe za koje bi bilo potrebno donijeti odgovarajući akt, kojim bi se inače reguliralo pitanje tih programa.

Ljiljana Milićević zahvalila se gg. Mušoviću i Kulini na dosadašnjoj suradnji. Potom je predložila Istraživački centar Parlamentarne skupštine BiH uključiti u proces izradbe komisijskih izvješća za 2004. godinu, na način da sačini radni materijal u dijelovima 1., 2. i 3., koje bi Komisija također nadzirala, dok bi 4. dio izvješća, koji se odnosi na prijedloge i preporuke, sačinili članovi Komisije za institucije za koje budu zaduženi. Predložila je na idućoj sjednici, budući da će cjeloviti materijal biti dostavljen članovima Komisije, odrediti i pojedinačna zaduženja po institucijama.

Nakon okončanja rasprave, jednoglasno su prihvaćeni prijedlozi gđe Milićević.

Zapisnik sačinila:

Dragica Hinić

Predsjedateljica Komisije:

Ljiljana Milićević

